

Uchwała Nr XXXI/202/2017
Rady Miejskiej w Mordach
z dnia 28 kwietnia 2017 r.

w sprawie uchwalenia gminnego programu wspierania rodziny na terenie miasta i gminy Mordy na lata 2017 – 2019.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 697) Rada Miejska w Mordach uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Miasta i Gminy Mordy na lata 2017-2019.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Mordy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

mgr Ewa Elżbieta Jarocka

Załącznik do uchwały Nr XXXI/202/2017
Rady Miejskiej w Mordach
z dnia 28 kwietnia 2017 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA TERENIE MIASTA I GMINY MORDY
NA LATA 2017 - 2019

1. WSTĘP.

Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Rodziny znajdujące się z trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.

Rodzina to pierwsze i podstawowe środowisko wychowawcze dziecka, które powinno zapewnić mu prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny oraz bezpieczeństwo emocjonalne a także przygotować do pełnienia przyszłych ról społecznych. Rodzina jest pierwszą instytucją wychowawczą, która kształtuje jego osobowość, postawy, system wartości i aktywność, oraz przekazuje tradycje, wzory zachowań i zasady współżycia społecznego. Dlatego jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje lub innego rodzaju zagrożenia patologią czy wykluczeniem społecznym, instytucje i służby ustawowo zobligowane do wspierania rodziny mają obowiązek podjęcia określonych działań, aby wpłynąć na przywrócenie prawidłowego jej funkcjonowania. Dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa.

Od pewnego czasu na terenie miasta i gminy Mordy prowadzone są działania na rzecz rodzin i dzieci również przez inne jednostki i organizacje niż MGOPS :

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współfinansuje zajęcia i konkursy z udziałem dzieci oraz finansuje coroczne kolonie letnie dla ok. 20 dzieci, głównie z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, wielodzietnych i niepełnych;
- 2) Fundacja „Naszym dzieciom” prowadzi działania na rzecz dzieci, w tym w postaci pomocy rzeczowej (w 2016 r. pomoc w postaci żywności, chemii gospodarczej, odzieży, pościeli, mebli i sprzętu AGD pochodzących ze zbiórek otrzymały 23 rodziny, w których wychowuje się 64 dzieci), organizacji zajęć, wypoczynku (w 2016 r. zorganizowano spływ kajakowy dla 8 dzieci) itp. Wsparciem obejmuje rocznie ponad 100 dzieci, z ok. 35 rodzin;
- 3) Zespół Oświatowy w Mordach wspólnie z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury organizuje w okresie ferii zajęcia świetlicowe dla ponad 30 dzieci i młodzieży szkolnej, podczas których uczestnicy korzystają z posiłków finansowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej;
- d) Zespół Interdyscyplinarny zajmuje się problemem przemocy w rodzinie, a w jego skład wchodzi przedstawiciele pomocy społecznej, oświaty, policji, służby zdrowia, GKRPA, organizacji pozarządowych.

W dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 697) określająca zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez asystentów rodziny, oraz zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej, w tym ponoszenie przez gminy częściowej odpłatności za dzieci będące w pieczy.

Celem rozwiązań ustawowych jest troska o zapewnienie każdemu dziecku stabilnego, szczęśliwego, rodzinnego środowiska wychowawczego oraz wsparcie rodziny przeżywającej trudności w powrocie do prawidłowego funkcjonowania, a także zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania jej przez rodziców.

Ustawa nakłada także na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny, których zadaniem jest określenie planowanych działań dotyczących wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich i opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych zadań oraz tworzenia systemu opieki nad dzieckiem.

Poprzedni program obowiązywał w latach 2014-2016. Należy jednak podkreślić, że MGOPS w imieniu gminy zadania wynikające z przepisów tej ustawy, w postaci aktywnej pracy asystenta rodziny z rodzinami wymagającymi wsparcia, regulowania należności za

pobyt dzieci w pieczy zastępczej, udziału w pracach stałych zespołów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych realizuje już od maja 2012 r.

W tym czasie MGOPS zgłaszał wnioski i otrzymywał z MRPiPS dofinansowanie na pracę asystenta.

Obowiązek wspierania rodziny spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego, które realizują go na zasadach pomocniczości we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami, policją, instytucjami oświatowymi i leczniczymi, kościołami, organizacjami społecznymi itp.

Podmiotem realizującym zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na poziomie miasta i gminy Mordy jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, a zadania te ma obowiązek finansować gmina ze środków własnych.

Podstawowym zadaniem MGOPS jest organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej, materialnej i społecznej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej, usługowej oraz poradnictwa i pracy socjalnej. Pomoc powinna wspomagać osoby i rodziny wymagające wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Obowiązujący system pomocy społecznej nałożył na gminy obowiązek zabezpieczenia podstawowych potrzeb rodzin i dzieci, natomiast zadania specjalistyczne, takie jak poradnictwo rodzinne, zapewnienie opieki i wychowania dzieci poza rodziną oraz finansowanie pieczy zastępczej powierzył zarówno gminom jak i powiatom.

System wsparcia rodziny od stycznia 2017 r. został uzupełniony o zadania na rzecz kobiet w ciąży i rodzin, w tym tych, które znalazły się w bardzo trudnej sytuacji życiowej ze względu na urodzenie dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Dz.U. z 2016 r. poz.1860).

Podstawowe zadania wynikające z tej ustawy spoczywają na jednostkach służby zdrowia (diagnostyka, różne świadczenia opieki zdrowotnej dla kobiet w okresie ciąży, porodu i porodu, świadczenia zdrowotne dla dziecka, usługi koordynacyjno-opiekuńczo-rehabilitacyjne, możliwość porodu w szpitalu III poziomu referencyjnego, zaopatrzenie w wyroby medyczne, opieka paliatywna i hospicyjna).

Do gminy należy wypłacenie jednorazowego świadczenia oraz koordynowanie przez asystenta rodziny całości poradnictwa i wsparcia możliwego do uzyskania przez osobę tego wymagającą i na jej wniosek.

2. UWARUNKOWANIA PRAWNE.

Rodzina i dziecko są chronione zarówno w ustawodawstwie polskim, jak i międzynarodowym. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18 stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Kolejne artykuły konkretyzują to stwierdzenie, odnosząc je do różnych aspektów życia rodzinnego. Innymi regulacjami prawnymi związanymi z problematyką rodziny są kodeksy: rodzinny i opiekuńczy, karny, cywilny, pracy itd. oraz ratyfikowane przez Polskę akty międzynarodowe takie jak Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Europejska Karta Społeczna itd.

Ponadto realizacja polityki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej opiera się między innymi także na poniższych aktach prawnych:

- 1) ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 902, ze zm.)

- 2) ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.)
- 3) ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 697)
- 4) ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz.1860)
- 5) ustawa o przeciwdziałania przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.)
- 6) ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 1817 ze zm.)
- 7) ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.)
- 8) ustawa o przeciwdziałania narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 224 ze zm.)

Problematykę rodzinną wynikającą z niniejszego programu zawierać będzie opracowywana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Mordy na lata 2017 – 2022.

3. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN NA TERENIE MIATA I GMINY.

Na dzień 31.12.2016 r. miasto i gminę Mordy zamieszkiwało 6 062 mieszkańców, w tym 1 805 w mieście. Dzieci i młodzież w wieku 0-18 lat (1 161 osób) stanowiło 19,2% populacji, w mieście -18,9%. Dzieci w wieku 0-6 lat (391) stanowiły 6,5%, w wieku 7-15 lat (584) 9,6%, natomiast w wieku 16-18 lat (186) 3,1%.

Z pomocy społecznej w formie pieniężnej, rzeczowej oraz w postaci pracy socjalnej i poradnictwa skorzystało w roku 2016 r. 320 osób z 196 rodzin, liczących 631 osób, a w roku 2015 – 366 osób z 233 rodzin, liczących 674 osoby

Wynika z tego, że z pomocy społecznej korzysta (bezpośrednio i pośrednio) ponad 10 % mieszkańców gminy.

Poniższe zestawienie przedstawia udział rodzin z dziećmi, rodzin niepełnych i wielodzietnych w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Wynika z niego, że nieco spadła liczba rodzin ogółem otrzymujących pomoc oraz liczba i udział rodzin w wyszczególnionych kategoriach, z wyjątkiem rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

	2016	2015
Rodziny ogółem	196 (100%)	203 (100%)
Rodz. z dziećmi %	122 (62,2%)	137 (67,5%)
Rodz. niepełne %	27 (13,8%)	32 (15,8%)
Rodz. wielodz. %	57 (29,1%)	61 (30,0%)
Rodz. z problemem alkohol.	33 (16,8%)	30 (14,8%)

Analizując inne grupy należy stwierdzić, że w 2016 r. nieznacznie wzrósł udział rodzin, którym pomoc była udzielana jest ze względu na niepełnosprawność lub długotrwałą chorobę, a praktycznie taki sam był udział rodzin z problemem bezrobocia.

Praca z rodzinami w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI) trwa od grudnia 2011 r. W 2016 r. odnotowano - w stosunku do 2015 r.- wzrost przypadków ujawnienia stosowania przemocy w rodzinie i związaną z tym ilość zakładanych Niebieskich Kart.

W roku 2016 r. do ZI wpłynęło 29 spraw w ramach NK dotyczących 18 rodzin, gdy rok wcześniej odpowiednio: 24 i 13.

Na 2017 r. przeszło 15 NK w 9 rodzinach, podczas gdy na 2016 r. - 16 i 10.

Ustawa o pomocy społecznej przewiduje różne przyczyny udzielania pomocy materialnej i często są one brane łącznie pod uwagę, lecz dla niniejszego programu bardzo ważne jest - jaki jest udział rodzin cechujących się bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzin takich w ostatnich latach było:

- 2016 r. 10, w tym 4 niepełne i 5 wielodzietnych
- 2015 r. 17, w tym 5 i 6 ;
- 2014 r. 14, w tym 9 i 4.

Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowywaniu dzieci łączy się z różnymi problemami takimi jak: alkohol, przemoc domowa, bezrobocie oraz związane z tym ubóstwo, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról społecznych i rodzicielskich. Część z nich to rodziny niepełne lub wielodzietne.

Można oczekiwać, że dodatni wpływ wywrze ustawa z 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - 500+. Pozwoli ona dowartościować rodziny, wzmocnić je ekonomicznie, zwiększyć ich niezależność materialną.

W ramach tej ustawy od kwietnia do końca grudnia 2016 r. pomoc otrzymało 497 rodzin na 831 dzieci. Rodziny te liczyły 2 007 osób, w tym 1 075 dzieci.

Kwota wsparcia wyniosła 3 556 978,90 zł w postaci 7 137 świadczeń.

Asystentura dla rodzin.

W 2016 r. na naszym terenie 12 rodzin wykazujących trudności w realizacji swoich obowiązków opiekuńczo-wychowawczych było objętych wsparciem asystenta rodziny. Rodziny te liczyły 54 osoby i było w nich 36 dzieci. W 2016 r. wsparciem objęto 3 nowe rodziny, a z 2 rodzinami zakończono współpracę. Przyczyną zakończenia była niechęć do kontynuowania współpracy lub ustanie przyczyn dla których przydzielony był asystent.

Od początku obowiązywania ustawy współpracą asystenta, w różnych okresach, objętych było 16 rodzin, 4 z nich są objęte od początku (od maja 2012 r.) do chwili obecnej, a 1 od lipca 2012 r.

Jak z tego wynika, współpraca z takimi rodzinami to proces długotrwały i nie ma niestety gwarancji, że przyniesie ona sukces. Obserwacje rodzin wskazują, że zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej jest minimum 10-12 dzieci, z czego po zakończeniu współpracy asystenta 4-ro z nich stosunkowo szybko musiałyby zostać umieszczone w placówce lub rodzinie zastępczej.

Dużym wsparciem w pracy z rodzinami wykazującymi trudności opiekuńczo-wychowawcze byłyby rodziny wspierające, których powołanie przewiduje ustawa. Na naszym terenie nie posiadamy dotąd takich rodzin. Nadal będziemy czynili starania o ich pozyskanie, mimo że obserwujemy czasem odwrotne zjawisko, niechęć i wrogość bliskich.

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dzieciom przez rodziców, organizowana jest przez powiat piecza zastępcza, rodzinna i instytucjonalna, w realizacji której gmina ma swoje zadania.

Rodziny zastępcze.

Z danych PCPR w Siedlcach wynika, że na koniec 2016 r. funkcjonowało na naszym terenie 5 rodzin zastępczych spokrewnionych i 1 niezawodowa, w których przebywało 5 dzieci z naszego terenu i 1 dziecko z innej gminy.

Wśród nich na zasadach wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej były 4 rodziny zastępcze spokrewnione, w których przebywało 4-ro naszych dzieci (w 2016 r. przybyła 1 rodzina).

Równolegle w 1 rodzinie poza naszą gminą (gm. Wodynie) zamieszkiwały 2 nastolatki z naszego terenu.

W lutym 2017 r. 1 rodzina zastępcza spokrewniona z terenu naszej gminy przestała funkcjonować, a dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej niezawodowej położonej poza terenem gminy (gm. Kotuń).

Za pobyt dzieci umieszczonych w rodzinach funkcjonujących w oparciu o zasady ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina ponosi częściową odpłatność.

W 2016 r. gmina poniosła z tego tytułu wydatki w kwocie 13 363,91 zł, a plan na br. wynosi 16 372,00 zł.

Praca MGOPS z rodzinami zastępczymi polega na wsparciu części z nich przez asystenta rodziny oraz na współpracy z PCPR w zespołach d/s okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w tych rodzinach.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Na koniec grudnia 2016 r. 3-je dzieci i młodzieży z naszego terenu umieszczonych było w 2 placówkach opiekuńczo-wychowawczych, na nowych zasadach i gmina ponosi częściową odpłatność za ich pobyt: 1 dziecko w Domu Dziecka w Kisielanach i 2 dzieci w Pogotowiu Opiekuńczym w Stoczku Łukowskim.

W 2016 r. placówkę opuściło dwoje dzieci – po osiągnięciu pełnoletności.

Wydatki gminy z tego tytułu w 2016 r. wyniosły 89 230,32 zł, a plan na br. wynosi 88 326,00 zł.

Współpraca MGOPS polega na pracy z rodzinami i uczestniczeniu w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w tych placówkach

Nadzór kuratora sądowego – rodzinnego.

Z racji ograniczenia władzy rodzicielskiej nadzór kuratora sądowego posiada 9 rodzin, liczących 29 osób, w których wychowuje się 15 dzieci objętych kuratelą.

Na terenie gminy 3-je nieletnich dzieci posiada nadzór kuratora ze względów karnych.

Powyższe rodziny są ważną grupą do pracy w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niniejszy program.

MGOPS ściśle współpracuje z kuratorami sądowymi w sprawach dotyczących tych rodzin. Dwie z nich mają przydzielonego asystenta rodziny (2 inne zakończyły współpracę).

4. ZAŁOŻENIA PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY DLA MIASTA I GMINY MORDY.

Program wspierania rodziny nastawiony jest w głównej mierze na rozwiązywanie sytuacji, gdy w związku z występującymi w rodzinie problemami, dysfunkcjami i trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dziecko pozbawione jest możliwości właściwego rozwoju w swojej naturalnej rodzinie. Celem programu jest stworzenie takiego systemu wsparcia, który pozwoliłby na wspieranie i wspomaganie rodziny przeżywającej trudności tak, aby mogła ona powrócić do prawidłowego funkcjonowania i pełnienia roli opiekuńczej i wychowawczej, zamiast zastępować ją w pełnieniu tych funkcji. Założeniem programu jest więc wspieranie rodziny naturalnej już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz zapobieganie konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Praca z rodziną prowadzona musi być również w przypadku umieszczenia dziecka poza rodziną. Zgodnie bowiem z ideą ustawy o wspieraniu rodziny piecza zastępcza powinna mieć charakter okresowy, a praca z rodzinami biologicznymi powinna przynieść pozytywne efekty w postaci możliwości powrotu dzieci do rodziny biologicznej.

Założenia realizowane będą poprzez:

- 1) działania profilaktyczne zapobiegające powstawaniu sytuacji wymagających interwencji kryzysowej, poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin,
- 2) działania profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom od substancji psychoaktywnych, udzielanie pomocy w przewyciężaniu uzależnień,
- 3) działania profilaktyczne zapobiegające niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży, promocja rozwiązań systemowych w pracy z dziećmi i młodzieżą,
- 4) aktywizowanie dzieci i młodzieży na rzecz własnego rozwoju,
- 5) działania zmierzające do poprawy sytuacji szkolnej dzieci – zapobieganie niepowodzeniom i trudnościom,
- 6) przeciwdziałanie niedożywieniu dzieci,
- 7) udzielanie opieki dzieciom podczas pracy rodziców,
- 8) udzielanie profesjonalnego wsparcia dla kobiet i rodzin w sytuacjach kryzysowych, w tym w ramach zadań wynikających z ustawy „Za życiem”,
- 9) zabezpieczanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny,
- 10) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin, pomoc w integracji z otoczeniem społecznym
- 11) wzmacnianie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach, wspieranie rodziny w funkcjach wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych
- 12) koordynowanie wszystkich działań instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych mogących służyć pomocą rodzinom.

Działania przewidziane w założeniach programu umożliwią realizowanie na szczeblu gminnym, w środowisku lokalnym polityki prorodzinnej rozumianej jako stwarzanie odpowiednich warunków prawnych, ekonomicznych i społecznych wzmacniających rodzinę, zapewniających jej trwałość, rozwój oraz właściwe zaspokajanie przez nią podstawowych potrzeb.

5. CEL GŁÓWNY PROGRAMU.

Celem programu jest doprowadzenie do zmniejszenia się liczby dzieci z terenu miasta i gminy Mordy, kierowanych do opieki zastępczej poprzez stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych oraz przeżywających trudności w wypełnianiu swoich obowiązków opiekuńczych i wychowawczych celem przywrócenia im zdolności do prawidłowego wykonywania tych funkcji.

6. CELE SZCZEGÓŁOWE.

Celami szczegółowymi są:

- 1) stworzenie efektywnego systemu wsparcia i pomocy dla rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji wychowawczych i opiekuńczych,
- 2) wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- 3) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji rodziny,
- 4) podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

7. ODBIORCY PROGRAMU.

Odbiorcami programu są rodziny wychowujące dzieci na terenie miasta i gminy Mordy dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodziny, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

8. DZIAŁANIA.

Program realizowany będzie na terenie miasta i gminy Mordy w latach 2017-2019. Działania mające na celu realizację założeń programu będą nastawione na bezpośrednią pracę z rodziną. Będą koordynowane i organizowane przez MGOPS w Mordach (głównie przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych) poprzez:

- 1) diagnozowanie problemów rodziny i dziecka na terenie miasta i gminy, w tym sytuacji kobiet i rodzin spełniających przesłanki określone w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem”,
- 2) prowadzenie monitoringu sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) monitorowanie sytuacji rodzin, zwłaszcza niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, uzależnionych, stosujących przemoc,
- 4) podejmowanie działań w środowisku, praca socjalna z rodzinami w kryzysie, inicjowanie interwencji w uzasadnionych przypadkach,
- 5) praca socjalna z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych czasowo poza rodziną, w pieczy zastępczej,
- 6) opracowanie przez asystenta rodziny, wspólnie z zainteresowanymi osobami, katalogu możliwego do uzyskania wsparcia wynikającego z ustawy „Za życiem” i koordynacja w stosunku do podmiotów zobowiązanych do udzielania tego wsparcia,
- 7) opracowanie planu pomocy dostosowanego do indywidualnych problemów i potrzeb rodziny, praca w kontrakcie socjalnym,
- 8) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- 9) tworzenie warunków do powstawania i funkcjonowania rodzin wspierających, w tym poprzez wdrożenie stosownej informacji o celach powstania, potrzebach i możliwościach funkcjonowania takich rodzin,
- 10) współpraca z wszystkimi instytucjami i organizacjami mającymi na celu pomoc rodzinie i dziecku,
- 11) organizowanie konsultacji i mediacji rodzinnych oraz poradnictwa specjalistycznego: rodzinnego, prawnego i psychologicznego na terenie gminy lub realizacja zadań w drodze współpracy ze specjalistami z innych jednostek (służby zdrowia, PCPR itp.),
- 12) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego – świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, kół zainteresowań,
- 13) dożywianie dzieci w szkołach, przedszkolach i innych placówkach,
- 14) organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży,
- 15) organizowanie grup wsparcia lub grup samopomocowych, dla rodzin przeżywających trudności oraz osób współzależnionych,
- 16) współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 17) w razie potrzeby zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta rodziny,
- 18) szkolenia dla asystentów rodziny i pracowników socjalnych.

9. REALIZATORZY PROGRAMU.

1. Wykonawcą Programu jest Urząd Miasta i Gminy w Mordach wspólnie z innymi jednostkami gminnymi: MGOPS w Mordach, Miejsko-Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko-Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, Placówkami oświatowym, Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Kultury.

2. Jednostkami współpracującymi są Zakłady Opieki Zdrowotnej, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach, Organizacje pozarządowe, Parafie Kościoła Katolickiego, Rodziny i placówki realizujące pieczę zastępczą.
3. W zakresie realizacji ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” głównym koordynatorem wsparcia dla kobiet w ciąży i rodzin jest asystent rodziny.

10. FINANSOWANIE.

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- 1) środki własne Miasta i Gminy Mordy, zaplanowane na dany rok w budżecie MGOPS w Mordach na realizację gminnego programu wspierania rodziny i odpowiednio aktualizowane w ciągu roku,
- 2) dotacje z budżetu państwa,
- 3) środki pozabudżetowe.

11. KOSZTY PROGRAMU.

Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej:

- 1) Koszt pobytu 1 dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej wynosi nie mniej niż 660 zł miesięcznie, a w rodzinie zastępczej zawodowej, zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka – nie mniej niż 1 000 zł.
- 2) Miesięczny koszt pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest ustalany indywidualnie i obecnie wynosi: w Domu Dziecka w Kisielanach – 5 085,14 zł; w Pogotowiu Opiekuńczym w Stoczku Łukowskim – 4 653,00 zł.
- 3) Odpłatność gminy to 10% kosztu w 1 roku, 30% w 2-gim i 50% od 3-go roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Odpłatność miasta i gminy Mordy za dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych w okresie realizacji niniejszego programu- wg stanu na koniec 2016 r. - wyniesie:

W 2017 roku - 17 138 zł

1. 3 dzieci 50% kosztów czyli 3 x 330 zł x 12 m-cy	=	11 880 zł
2. 1 dziecko 30% czyli 198 zł x 6 m-cy + 50% tj 330 zł x 6 m-cy	=	3 168 zł
3. 1 dziecko 10% 1 m-c x 66 zł + 10% tj 8 m-cy x 100 zł + 30% 3 m-ce x 300 zł	=	1 166 zł
4. 1 dziecko 10% 11 m-cy x 66 zł + 30% 1 m-c x 198 zł		924 zł

W 2018 roku - 22 548 zł

1. 4 dzieci 50% kosztów czyli 4 x 330 zł x 12 m-cy	=	15 840 zł
2. 1 dziecko 30% 9 m-cy x 300 zł + 50% x 3 m-ce x 500 zł	=	4 200 zł
3. 1 dziecko 30% 11 m-cy x 198 zł + 50% 1 m-c x 330 zł	=	2 508 zł

W 2019 roku i latach następnych - 25 800 zł

1. 5 dzieci 50% kosztów czyli 5 x 330 zł x 12 m-cy	=	19 800 zł
2. 1 dziecko 50% kosztów 500 zł x 12 m-cy	=	6 000 zł

Razem rodziny zastępcze- program lata 2017-2019 : 65 486 zł

Odpłatność za dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (Dom Dziecka w Kisielanach i Pogotowie Opiekuńcze w Stoczku Łukowskim) wyniesie:

W 2017 roku - 73 318,44 zł		
1. DD Kisielany (miesięczny koszt 5 085,14 zł)		
1 dziecko 50% 12 m-cy tj 12 x 2 542,57 zł	=	30 510,84 zł
2. PO Stoczek Łukowski (miesięczny koszt 4 653,00 zł)		
2 dzieci 30% 7 m-cy czyli 2 x 1 395,90 zł x 7		
+ 50% 5 m-cy tj. 2 x 2 326,50 zł x 5	=	42 807,60 zł
W 2018 roku i latach następnych - 86 346,84 zł		
1. DD Kisielany: 1 dziecko 50% tj 12 m-cy x 2 542,57 zł	=	30 510,84 zł
2. PO Stoczek Łukowski: 2 dzieci 50% tj 2 x 12 m-cy x 2 326,50 zł	=	55 836,00 zł
Razem placówki – program lata 2017-2019	-	246 012,12 zł
Razem piecza zastępcza - 3 letni program 2017-2019	-	311 498,12 zł

Pozostałe koszty:

1. Zatrudnienie asystenta rodziny (umowa zlecenie): 85 godz. miesięcznie x 12 x 23 zł =
= 23 460 zł rocznie
2. Inne koszty asystenta rodziny (szkolenia, literatura) – 200 zł rocznie.

Łącznie koszt realizacji programu w latach 2017-2019, przy powyższych założeniach dotyczących liczby dzieci i miesięcznych opłat, wyniesie 382 478,12 zł, z tego:

- 2017 rok – 114 116,44 zł (17 138 + 73 318,44 + 23 660 zł)
- 2018 rok - 132 554,84 zł (22 548 + 86 346,84 + 23 660 zł)
- 2019 rok i następne – po 135 806,84 zł (25 800 + 86 346,84 + 23 660 zł)

Podane koszty są kwotami minimalnymi. W przyszłości, oprócz podwyżki miesięcznych kosztów utrzymania w rodzinach i placówkach, wystąpić mogą koszty związane z usługami specjalistów (psycholog, prawnik, mediator), prowadzonymi zajęciami dla rodzin (grupy wsparcia, treningi asertywności, prowadzenia gospodarstwa domowego itp.) w kwocie ok. 1 000 zł miesięcznie. Nie zostały one ujęte w powyższym zestawieniu, ze względu na planowane kontynuowanie tych zajęć w dotychczasowy sposób, a więc korzystanie ze specjalistów pracujących w innych placówkach świadczących wsparcie i pomoc rodzinom.

Obniżyć koszty może wcześniejsze opuszczenie przez dzieci pieczy zastępczej.

Inne koszty, które będą ponoszone, a finansowane z budżetu państwa, to jednorazowe świadczenia w wysokości po 4 000 zł, zapisane w ustawie „Za życiem” oraz koszt pracy asystenta rodziny finansowany z Funduszu Pracy.

12. MONITORING PROGRAMU.

Monitoring programu polegał będzie na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań oraz wcześniej ustalonych działań w oparciu o diagnozę problemu społecznego od podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Celem monitorowania będzie sprawdzenie czy założone cele zostały osiągnięte i w jakim stopniu. Dane zawarte w monitoringu umożliwią dokonywanie bieżących zmian jeśli zajdzie taka potrzeba.

Sprawozdanie z realizacji programu kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mordach będzie co roku w terminie do 31 marca przekazywał Burmistrzowi Miasta i Gminy i Radzie Miejskiej w Mordach, wraz ze sprawozdaniem z działalności Ośrodka.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Ewa Jarocka
mgr Ewa Elżbieta Jarocka